

ELS PRESSUPOSTOS DE L'ESTAT PER AL 2011 NO AJUDARAN A SORTIR DE LA CRISI

- De cada 100 euros que es reduirà la despesa el 2011, 85 provindran de la inversió, i això tindrà un impacte negatiu sobre el creixement del PIB de 0,5 punts
- L'Estat complirà amb l'Estatut quan inverteixi a Catalunya els gairebé 2.000 milions d'euros pendents

Valoració de l'execució pressupostària de l'Estat el 2010

L'Estat podrà complir amb l'objectiu de dèficit previst per al 2010, que és del 5,9% del PIB, però **ho aconseguirà basant-se més en un augment dels impostos que en una reducció de la despesa corrent.**

Segons els nostres càlculs, l'impacte de les mesures discrecionals aprovades per l'Estat sobre el dèficit del 2010 és de 4 punts del PIB. D'aquests 4 punts, només 1,7 s'hauran aconseguit per reducció de la despesa corrent, mentre que per pujades d'impostos s'hauran aconseguit 1,8 punts. L'ajust de la inversió tindrà un impacte de 0,5 punts sobre el dèficit i l'efecte cíclic serà d'1,3 punts negatius.

Cal recordar que la Cambra va donar un "suspens" als pressupostos de l'any passat perquè l'estratègia de consolidació fiscal queia únicament sobre la pujada d'impostos. Mesos més tard, el Govern va haver d'introduir mesures d'austeritat de la despesa i va ampliar el seu objectiu de reducció del dèficit pressionat pels mercats financers.

Però, a data d'avui, **l'objectiu d'austeritat de la despesa que l'Estat es va fixar al maig no s'està complint.** Les dades d'execució pressupostària fins a l'agost mostren que la despesa es contrau un 4,6%, mentre que l'objectiu per a tot el 2010 és d'una reducció del 6,7%. Això és degut bàsicament a que les despeses de personal continuen augmentant, malgrat la retallada de les retribucions, perquè creix la plantilla de l'administració¹. I també es deu a que la contracció de la despesa corrent en béns i serveis està sent menys intensa del que es preveia, només cau el 3,4%.

Valoració del projecte de Pressupostos de l'Estat per al 2011

Primer. Les previsions econòmiques del Govern són massa optimistes i, per tant, els objectius d'ingressos impositius i de reducció del dèficit no es compliran.

Segon. La Cambra considera ineficaç i inoportuna la creació de dos nous trams en l'IRPF. En canvi, sí dona suport a la reforma de l'impost de societats. En tot cas, el Govern perd de vista que les reformes fiscals s'han d'abordar de forma integral, i han d'anar encaminades a la simplificació, a l'eficàcia recaptatòria i, sobretot, a fomentar la creació d'ocupació.

¹ Segons els pressupostos, la plantilla de l'administració central creixerà el 0,9% el 2010. I segons l'EPA, els assalariats del conjunt del sector públic estan creixent l'1,1% interanual el segon trimestre de 2010.

Tercer. Els pressupostos del 2011 són els primers austers en molts anys, però aquesta austeritat és menor de la que el Govern ha anunciat perquè no es comparen xifres homogènies.

Quart. La inversió suporta un pes excessiu en la reducció del dèficit públic: **de cada 100 euros de reducció de la despesa el 2011, 85 euros provenen de la caiguda de la inversió.** Els pressupostos mostren la gran inèrcia de la despesa corrent, que tot i els plans d'austeritat aprovats, només s'aconseguirà reduir en un 0,5% el 2011. Mentre que la despesa en inversió es contrau un 37%.

Cinquè. Per complir amb l'Estatut de Catalunya, l'Estat ha de liquidar les inversions pendents, que han passat de ser 1.500 milions el 2010 a gairebé 2.000 milions el 2011.

Valoració de les previsions de creixement i dels ingressos

La primera crítica als Pressupostos del 2011 és que estan elaborats sobre unes previsions de creixement del PIB molt optimistes. La mitjana de les previsions dels principals organismes nacionals i internacionals apunta a un creixement del PIB del 0,7% enfront de l'1,3% que estima el Govern.

Aquest optimisme es trasllada a la previsió de recaptació d'impostos, que difícilment es complirà. El Govern ha estimat un augment de la recaptació del 6,2% el 2011, la meitat del qual estaria vinculat a la recuperació econòmica i l'altra meitat a les mesures fiscals adoptades (pujada de l'IVA, nous trams en l'IRPF, eliminació del xec-nadó i de la deducció per habitatge, etc).

Amb un escenari més realista dels ingressos, basat en el creixement del PIB que estima el consens, la **recaptació impositiva creixeria a l'entorn del 4,7%, enlloc del 6,2% que estima el Govern.**

L'impacte d'aquesta menor recaptació sobre el dèficit seria de dues dècimes del PIB, el que vol dir que el dèficit de l'Estat podria acabar l'any 2011 en el 2,5% del PIB, enlloc del 2,3% previst pel Govern.

Valoració de la despesa

La segona gran crítica als Pressupostos del 2011 és que no són transparents perquè no permeten realitzar comparacions homogènies amb el 2010, atès que aquestes últimes no incorporen els plans d'austeritat aprovats al gener i al maig.

Es pot dir, doncs, que els ajustos de la despesa als que es fa referència tot seguit, malgrat quedar reflectits en el Pressupost del 2011, en realitat corresponen a dos anys, el 2010 i el 2011. **Es a dir, el pressupost del 2011 no és tan auster com sembla a primera vista.** La Ministra Salgado ha admès que la caiguda real de la despesa en els Pressupostos del 2011 no serà del 7,9% sinó de l'entorn del 3%.

Fet aquest incís, quan s'analitza la despesa per polítiques, s'observa que la despesa productiva és la que més es contrau (-19%), seguida de la despesa d'administració general (-12,5%). Mentre que la despesa social augmenta però menys que anys anteriors (1,3%).

Dins de les despeses de funcionament de l'administració, es valora positivament que les del personal actiu es redueixin el 4,8%. Aquesta caiguda s'explica sobretot per la reducció del

nombre d'empleats públics, que se situa en gairebé 580.000 efectius, un 2,1% menys que l'any anterior, després de molts anys de creixement.

En la mateixa línia, es recolza el canvi de tendència que s'observa en l'evolució de la despesa en alta direcció i en serveis generals, que cauen un 17% i un 12%, respectivament.

Ara bé, els pressupostos de l'any vinent, per segon any consecutiu, donen l'esquena a la despesa productiva:

- La despesa en R+D+I cau un 7%. Si bé, es valora positivament que la despesa tecnològico-industrial vagi guanyant terreny a la despesa científico-tècnica, atès que té un impacte més directe sobre la transformació del model productiu.
- La despesa en suport a la PIME retrocedeix un 12,5%. En canvi, es valora positivament el creixement que experimenta la despesa en foment de la internacionalització (21,5%).
- I, finalment, la Cambra està en profund desacord amb la reducció de la inversió pública, que cau prop d'un 30% el 2011.

Com a resultat d'aquesta retallada, l'esforç inversor del sector públic central retrocedeix fins a nivells de l'any 1999. Concretament, l'esforç inversor passa del 3% del PIB assolit el 2009 a l'1,9% el 2011, una caiguda històrica.

A més, les inversions productives són les que més pateixen l'ajust. De fet, les infraestructures i l'R+D+I expliquen el 83% de la caiguda de la inversió total. També cau la inversió en promoció de comerç, turisme i pimes, i en agricultura i pesca.

La Cambra estima que **la retallada de la inversió prevista en els pressupostos tindrà un impacte negatiu de 5 dècimes en el creixement del PIB del 2011, mentre que l'impacte de la retallada de les despeses de personal i de compra de béns i serveis serà pràcticament nul.**

Valoració de la inversió de l'Estat a Catalunya

El projecte de Pressupostos diu que la inversió en infraestructures a Catalunya ha de ser de 3.134 milions d'euros en aplicació de la Disposició Addicional 3ª de l'Estatut, però el pressupost només contempla dotacions per a 2.742 milions.

Des de la Cambra advertim que malgrat que l'Estat diu que el 18,6% de la inversió en infraestructures es farà a Catalunya, si només considerem la inversió en projectes d'infraestructures amb dotació pressupostària, aquest percentatge baixa fins a l'entorn del 16,8%. I si es considera la inversió total, el percentatge és encara més baix, del 15,2%, un nivell en el que es troba ancorat des del 2008.

Això vol dir dues coses. D'una banda, el percentatge que s'inverteix a Catalunya en altres conceptes que no són estrictament d'infraestructures és molt inferior, del 4,4%.

I, d'altra banda, que si no s'executa la inversió en infraestructures pendent d'assignar -que el 2011 és de 392 milions-, no s'estarà invertint a Catalunya el 18,6% de la inversió estatal i, per tant, s'estaria incomplint l'Estatut.

Cal recordar que l'any 2010 van quedar sense assignació pressupostària 565 milions i durant el que portem d'any no s'ha acordat cap projecte on assignar aquest import. De fet, la subcomissió bilateral d'infraestructures Estat-Generalitat no s'ha reunit en el 2010, per la qual

cosa **dubtem que finalment s'executin a Catalunya els gairebé 900 milions pendents dels pressupostos de 2009, 2010 i 2011.**

Per altra banda, dels exercicis liquidats 2007 i 2008, l'Estat deu a Catalunya 1.100 milions d'euros. Segons l'acord signat entre Castells i Solbes el 17 de setembre del 2007, la Generalitat té el dret que se li transfereixen aquests recursos per fer inversions. Per això, **la Cambra reclama a l'Estat que la transferència de 1.100 milions d'euros s'inclogui en el Pressupost de l'Estat per al 2011.**

En resum, l'Estat complirà amb l'Estatut quan s'hagin invertit a Catalunya els gairebé 2.000 milions d'euros que resten pendents, ja sigui per transferència a la Generalitat o per inversió directa de l'Estat.

Reformes pendents

Per afrontar el repte del creixement futur, des de la Cambra creiem necessàries:

- o una reforma integral de l'administració pública,
- o mesures que garanteixin la sostenibilitat de l'estat del benestar i
- o un pressupost orientat a la despesa productiva.

La **reforma de l'Administració Pública** s'ha de centrar en simplificar estructures, trencar inèrcies i augmentar la racionalitat del sector públic estatal, autonòmic i local.

Un senyal clar de que el Govern no té cap intenció de reformar en profunditat l'Administració Pública és que ha aprofitat la llei de pressupostos per eliminar la línia ICO destinada a que els ajuntaments puguin pagar als seus proveïdors, només tres mesos després de que s'aprovés en el marc de la llei de morositat.

El segon grup de mesures necessàries són les orientades a **garantir la sostenibilitat de l'estat del benestar**. El Govern ha de deixar de banda el cost polític que implica prendre aquest tipus de decisions i entrar-hi a fons en el debat de la reforma de les pensions, de la sanitat i dels serveis socials. L'efecte d'aquestes reformes només es veurà a llarg termini, però sense elles, l'economia espanyola es veurà abocada a un creixement feble durant molts anys.

Per últim, **l'austeritat no vol dir que s'hagi de deixar de banda el foment de l'economia productiva**. En un moment de restricció pressupostària com l'actual és vital fixar prioritats, reordenar polítiques, analitzar el cost-benefici dels projectes i facilitar la participació de la iniciativa privada.

El suport fiscal a la creació d'ocupació també és vital i, per això, **la Cambra demana l'exempció fiscal per a la reinversió de beneficis i l'ajornament en el pagament d'impostos per als emprenedors.**

 http://www.flickr.com/photos/cambra_barcelona

 <http://delicious.com/cambrabcn/>

 <http://presscambrabcn.posterous.com>

 <http://www.slideshare.net/Presscambrabcn/documents>

 <http://twitter.com/Presscambrabcn>

 <http://www.netvibes.com/presscambrabcn>